

Ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja 1/08

Aika: Tiistai 4.11.2008 klo 14-16

Paikka: Oppimiskeskus Aleksandria, kokoushuone 430 (videoyhteys Ouluun)

Ohjausryhmän jäsenet:

Eeva-Liisa Aalto (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Kristiina Hormia-Poutanen (Kansalliskirjasto)
Päivi Kytömäki (Oulun yliopiston kirjasto) – poistui kohdan 4 aikana
Hannele Niemi (Helsingin yliopisto, puheenjohtaja)
Olli Poropudas (Opetusministeriö) – poissa
Annikki Roos (Kansanterveyslaitoksen kirjasto)
Kaisa Sinikara (Helsingin yliopisto)
Tarja Takaranta (Amkit-konsortio, varajäsen)

Paikalla olevat asiantuntijat:

Jyrki Ilva (Kansalliskirjasto, sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.03.

2. Esittäytymiskierros

Ohjausryhmän jäsenet esittäytyivät. Todettiin, että ammattikorkeakoulujen virallinen edustaja nimetään vasta seuraavalla viikolla.

3. Hankkeen organisaatio

Todettiin, että olisi ohjausryhmän virallisen aseman ja toiminnan raportoinnin kannalta edullista, jos sen asettaisi Helsingin yliopiston rehtori. Asiaa päätettiin ryhtyä valmistelemaan.

Päätettiin Turid Hedlundin (Hanken) kutumisesta mukaan ohjausryhmään. Ohjausryhmän kokousten frekvenssiksi sovittiin alustavasti kaksi kuukautta. Ohjausryhmän pöytäkirjoista päätettiin, että ne lähetetään valmistumisensa jälkeen kommentoitavaksi ohjausryhmän jäsenille, joilla on viikko aikaa lähettää korjauksia.

Projektiryhmän jäseniksi esitettiin Jyrki Ilvaa (KK), Aija Kaiteraa (HY), Veera Ristikartanoa (HY), Tapio Ryhästä (OYK), Marjut Salokannelta (HY), Ville Varjosta (OYK) ja Samu Viitaa (KK). Ohjausryhmä piti esitettyä kokoonpanoa hyvänä. Todettiin, että projektiryhmää voidaan tarvittaessa täydentää myöhemmin, kun projektin työntekijät on saatu valittua. Projektille tarvitaan myös selkeä vastuuhenkilö, joka huolehtii mm. aikataulujen pitävyydestä.

4. Hankesuunnitelman esittely ja hyväksyminen

Jyrki Ilva esitteli hankesuunnitelmaa. Hankkeen fokuksena ovat toisaalta rinnakkaisjulkaiseminen ja toisaalta julkaisuarkistojen tekninen infrastruktuuri. Hankkeen

saama rahoitus on jonkin verran anottua pienempi, minkä vuoksi alkuperäistä alkuvuodesta tehtyä hankesuunnitelmaluonnosta on jouduttu hieman leikkaamaan. Erillinen metadatan hallintaa käsittelevä osio on jäänyt tämän vuoksi pois, mutta sen sisältämiä asioita on kuitenkin siirretty muihin osahankkeisiin. Ohjausryhmä piti metadatan hallintaa tärkeänä ja ajankohtaisena teemana, ja sen toivottiin pysyvän esillä hankkeen toiminnassa.

Todettiin, että Kansalliskirjasto vastaa koko hankkeen koordinoinnista. Hankkeessa toimivilla organisaatioilla on kaikilla myös muuta rahoitusta julkaisuarkistoihin liittyvään toimintaan, eli hankerahoitus ei sinällään anna aivan täydellistä kuvaa käytettävissä olevista resursseista. Hannele Niemi korosti erityisesti selkeän palvelumallin luomista hankkeen tavoitteena.

Päivi Kytömäki kertoi Oulun yliopiston kirjaston vastuulla olevasta osahankkeesta, jossa pyritään mallintamaan ja dokumentoimaan Oulussa tehtävää julkaisu-toiminnan prosessien ja tietojärjestelmien kehittämistä. Kirjasto on saanut yliopistolta projektirahaa ensi vuodeksi julkaisu-järjestelmänsä uusimiseen, ja projektin yhteydessä selvitetään monia erilaisia teknisiä vaihtoehtoja.

Kansalliskirjaston vastuulla oleva Julkaisuarkistojen tekninen arkkitehtuuri -osahanke kehittää erityisesti DSpace-ohjelmistoon perustuvia teknisiä ratkaisuja ja keskitettyjä palveluita. Tavoitteena on päästä soveltuvin osin mukaan ohjelmiston kansainväliseen kehitysohjelmaan, ja lisäksi hanke pyrkii tukemaan julkaisuarkistojen tekniseen kehittämiseen liittyvää kansallisen tason yhteistyötä ja tarjoaa mm. ohjelmistoihin ja metadataan liittyvää koulutusta. Yhtenä kansallisen yhteistyön foorumina voi olla Suomen DSpace-käyttäjryhmä, jonka ensimmäinen tapaaminen pidettiin 28.10.2008 Jyväskylässä.

Kaisa Sinikara kertoi, että dosentti, OTT Marjut Salokannel on ollut kiinnostunut Rinnakkaistallennuksen prosessit ja tekijänoikeuksien tuki -osahankkeen vetämisestä. Alustavana suunnitelmana on se, että osahankkeessa työstettäisiin käsikirja siitä, miten rinnakkaisjulkaisemisen tekijänoikeuksien kanssa menetellään. Helsingin yliopiston tallennusmandaattipäätös on herättänyt kotimaisten kustantajien keskuudessa runsaasti kysymyksiä, ja ohjausryhmä piti yhteistyötä kustantajien kanssa tärkeänä. Myös kansainvälisessä yhteistyössä etenkin Sherpa/Romeo-palvelun (<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/>) suuntaan nähtiin runsaasti mahdollisuuksia. Keskusteltiin tallennuksen prosesseista ja toivottiin ohjeistukseen selkeitä esimerkkitapauksia erilaisista tilanteista ja eri tieteenaloilta, joilla on vaihtelevia julkaisukäytäntöjä.

Hankesuunnitelman tekstiin esitettiin muutamia pieniä korjauksia, ja se hyväksyttiin esitetyin korjauksin (korjattu versio, LIITE 1). Sovittiin, että projektiryhmä valmistelee seuraavaan kokoukseen yksityiskohtaisemman projektisuunnitelman, jossa on hahmoteltu tarkemmin mm. osahankkeiden aikatauluja ja hankkeen taloutta.

5. Hankehenkilöstön rekrytointi

Sovittiin, että kukin vastuuorganisaatio hoitaa rekrytoinnin omalta osaltaan. Henkilöstön rekrytointi voidaan aloittaa jo tämän vuoden puolella niin että paikat saadaan täytettyä tammikuun alkuun mennessä. Helsingin yliopiston osahankkeessa aloitus voi viivästyä jonkin verran Marjut Salokanteleen muiden sitoumusten vuoksi.

6. Hankkeen tiedotus

Keskusteltiin tiedotuskanavista, tiedotuksen kohderyhmistä ja tavoitteista. Pohdittiin mm. wikin perustamista, mutta pidettiin kuitenkin tärkeänä sitä, että tiedotus voitaisiin viedä myös sinne missä tutkijat liikkuvat. Projektiryhmälle annettiin tehtäväksi miettiä miten tiedotusta voisi viedä eteenpäin.

Sovittiin, että hankesuunnitelma tulee julkisesti saataville, esim. TSV:n palvelimella sijaitsevalle openaccess.fi-sivustolle, joka olisi mahdollista saada hankkeen käyttöön.

7. Muut asiat

Ohjausryhmän seuraava kokous pidetään to 15.1.2009 klo 9-11.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.57.

LIITE 1: Julkaisuarkistojen infrastruktuuri –hankkeen hankesuunnitelma (korjattu versio, 17.11.2008)